

156/22. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2022. szeptember 20.

A Bíróság ítélete a C-793/19–C-794/19. sz. egyesített ügyekben | SpaceNet és Telekom Deutschland

A Bíróság megerősíti, hogy a súlyos nemzetbiztonsági fenyegetés esetét kivéve az uniós joggal ellentétes a forgalmi és helymeghatározó adatok általános és különbségtétel nélküli megőrzése

A súlyos bűncselekmények elleni küzdelem céljából azonban a tagállamok – az arányossági elvének szigorú tiszteletben tartásával – előírhatják különösen az ilyen adatok célzott és/vagy gyors, valamint az IP-címek általános és különbségtétel nélküli megőrzését

A SpaceNet és a Telekom Deutschland Németországban nyilvánosan elérhető internet-hozzáférési szolgáltatásokat, a Telekom Deutschland pedig ezen kívül Németországban telefonszolgáltatásokat is nyújt. E szolgáltatók a német bíróságok előtt vitatták a német hírközlési törvény (TKG) által számukra előírt azon kötelezettséget, hogy meg kell őrizniük az ügyfelek közléseire vonatkozó forgalmi és helymeghatározó adatokat 2017. július 1-jétől.

Bizonyos kivételektől eltekintve a TKG előírja a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtói számára különösen a súlyos bűncselekmények üldözése, vagy a nemzetbiztonságra vonatkozó konkrét veszély megelőzése céljából a végfelhasználók forgalmi és helymeghatározó adatai lényegének általános és különbségtétel nélküli megőrzését több hetes időtartamra.

A német szövetségi közigazgatási bíróság azt kívánja megtudni, hogy a Bíróság által értelmezett uniós joggal¹ ellentétes-e az ilyen nemzeti szabályozás.

A kételyei különösen abból erednek, hogy a TKG által előírt megőrzési kötelezettség kevesebb adatra és rövidebb megőrzési időre (4 és 10 hét) vonatkozik, mint amit a korábbi ítéletek alapjául szolgáló ügyekben szóban forgó nemzeti szabályozások előírtak. E sajátosságok csökkentik annak lehetőségét, hogy a megőrzött adatok lehetővé tegyék nagyon pontos következtetések levonását azon személyek magánéletével kapcsolatban, akiknek az adatait megőrizték. Ezen kívül a TKG a megőrzött adatok hatékony védelmét biztosítja a visszaélés és a jogellenes hozzáférés veszélyével szemben.

A mai ítéletével a Bíróság megerősíti a korábbi joggyakorlatát.

A német szövetségi közigazgatási bíróság számára adott válasza szerint **az uniós joggal ellentétesek az olyan nemzeti jogszabályi intézkedések, amelyek a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem és a közbiztonságot érintő súlyos fenyegetettség megelőzése céljából a forgalmi és a helymeghatározó adatok általános és különbségtétel nélküli, megelőző jelleggel történő megőrzését írják elő.**

Ezzel szemben az uniós joggal nem ellentétes az olyan nemzeti jogszabály, amely

¹ Lásd különösen: 2022. április 5-i Commissioner of An Garda Síochána és társai ítélet, [C-140/20. sz. ügy](#) (lásd szintén: [58/22. sz. sajtóközlemény](#));, 2020. október 6-i La Quadrature du Net és társai ítélet, [C-511/18, C-512/18 és C-520/18. sz. ügy](#) (lásd szintén: [123/20. sz. sajtóközlemény](#)).

- lehetővé teszi, hogy a *nemzetbiztonság* védelme céljából az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtóit a forgalmi és helymeghatározó adatok **általános és különbségtétel nélküli megőrzésére** kötelezzék **olyan helyzetekben, amikor az érintett tagállamnak olyan súlyos nemzetbiztonsági fenyegetéssel kell szembenéznie**, amely valós és közvetlen, illetve előre látható. Az ilyen kötelezés bíróság, illetve kötelező erejű határozatot hozó, független közigazgatási szerv általi, tényleges ellenőrzésnek vetendő alá, az időtartamát pedig a feltétlenül szükséges mértékre kell korlátozni, ez azonban a fenyegetettség tartós fennállása esetén meghosszabbítható;
- a nemzetbiztonság védelme, a *súlyos* bűncselekmények elleni küzdelem és a közbiztonságot érintő *súlyos* fenyegetettség megelőzése céljából a forgalmi és helymeghatározó adatok **célzott megőrzését** írja elő, amelyet objektív és hátrányos megkülönböztetéstől mentes tényezők alapján, az érintett személyek kategóriái szerint vagy földrajzi kritérium segítségével, a feltétlenül szükséges mértékű, de meghosszabbítható időtartamra korlátozva határoz meg;
- ugyanezen célokból a csatlakozási forráshoz hozzárendelt **IP-címek általános és különbségtétel nélküli**, a feltétlenül szükséges mértékre korlátozott időtartamú **megőrzését** írja elő;
- a nemzetbiztonság védelme, a bűnözés elleni küzdelem és a közbiztonság védelme céljából az elektronikus hírközlési **eszközök felhasználóinak személyazonosságára vonatkozó adatok általános és különbségtétel nélküli megőrzését** írja elő, és
- lehetővé teszi, hogy a *súlyos* bűncselekmények elleni küzdelem és *a fortiori* a nemzetbiztonság védelme céljából az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtóit a rendelkezésükre álló forgalmi és helymeghatározó adatok korlátozott ideig történő, **gyors megőrzésére** kötelezzék;

Az ilyen nemzeti szabályozásnak pedig egyébként egyértelmű és pontos szabályok révén biztosítania kell, hogy a szóban forgó adatok megőrzésére az erre vonatkozó anyagi jogi és eljárásjogi feltételek betartása mellett kerül sor, és hogy az érintett személyeket a visszaélések veszélyével szemben tényleges biztosítékok illetik meg.

Ami a TKG-t illeti, a Bíróság megállapítja, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az e törvény által előírt megőrzési kötelezettség többek között a közlés forrásának és címzettjének azonosításához szükséges adatokra, a közlés dátumára, kezdő és záró időpontjára, vagy – rövid szöveges, multimédia- vagy hasonló üzenetek általi közlés esetén – az üzenet küldésének és fogadásának időpontjára, valamint mobil használat esetén a közlés megkezdésekor a hívott és a hívó fél által használt cellaazonosítókra vonatkozik.

Az internet-hozzáférési szolgáltatások nyújtása keretében a megőrzési kötelezettség többek között az előfizetőhöz rendelt IP-címre, a hozzárendelt IP-címen az internethasználat dátumára, kezdő és záró időpontjára, valamint mobil használat esetén az internetkapcsolat megkezdésekor használt cellára vonatkozó adatokra vonatkozik. Az érintett cellát kiszolgáló antennák földrajzi helyzetének és maximális sugárzási irányának megismerését lehetővé tevő adatokat szintén megőrzik.

Az elektronikus levelezési szolgáltatásokra vonatkozó adatok, noha nem tartoznak a TKG által előírt megőrzési kötelezettség hatálya alá, a szóban forgó adatoknak csak csekély részét teszik ki. Megőrzik egyébként többek között a szakmai titoktartás hatálya alá tartozó olyan felhasználók adatait, mint az ügyvédek, az orvosok és az újságírók.

Így a TKG által előírt megőrzési kötelezettség a forgalmi és helymeghatározó adatok igen széles körére terjed ki, amely lényegében megfelel a fent hivatkozott korábbi ítéletek alapjául szolgáló adatoknak.

Márpedig a forgalmi és helymeghatározó adatok ezen összessége, amelyeket tíz, illetve négy hétig őriznek meg, **lehetővé teheti nagyon pontos következtetések levonását azon személyek magánéletét illetően, akiknek az adatait megőrzik, mint például a napi szokások, az állandó vagy ideiglenes tartózkodási helyek, a napi vagy egyéb helyváltoztatások, a gyakorolt tevékenységek, e személyek társas kapcsolatai és az általuk felkeresett társadalmi körök, és különösen az említett személyekről profilalkotást tehetnek lehetővé.**

Ami a TKG által előírt azon garanciákat illeti, amelyek a megőrzött adatoknak a visszaélések veszélyeivel és a jogellenes hozzáféréssel szembeni védelmére irányulnak, a Bíróság megállapítja, hogy ezen adatok megőrzése és az azokhoz való hozzáférés az érintett személyek alapvető jogaiba való eltérő beavatkozásnak minősül, amely külön indokolást igényel. Ebből következik, hogy a megőrzött adatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatban az ítélkezési gyakorlatból eredő feltételek teljeskörű tiszteletben tartását biztosító nemzeti szabályozás jellegénél fogva nem alkalmas az ezen adatoknak az ezen nemzeti szabályozás által előírt általános megőrzéséből eredő, az érintett személyek jogaiba való súlyos beavatkozásnak sem a korlátozására, sem annak orvoslására.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) és [összefoglalása](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Kövesse a híreket!

